

Nr. 67/10.08.2020

Către,

Curtea Constituțională a României,

În atenția Domnului Președinte, Prof. univ. Dr. Valer Dorneanu

Stimate Domnule Președinte,

Asociația Catharsis Brașov, persoană juridică română de drept privat și utilitate publică, fără scop patrimonial, acreditată de Ministerul Muncii și Justiției Sociale ca furnizor de servicii sociale și activități în domeniul adopției naționale,

Vă sesizăm:

1. Neconcordanța dintre Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, modificată de trei ori în ultimii 10 ani și republicată de fiecare dată în Monitorul Oficial al României, care frustrează zeci de mii de copii separați definitiv de părinți, de dreptul la șanse egale și nediscriminare, și Constituția României, Legea fundamentală a Statului român, care prevede în Art. 16, Egalitatea în drepturi: (1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.* (2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*

Argumente:

- **numărul foarte mare al tinerilor dezinstițuționalizați anual, la împlinirea vârstei de 18 ani (între 3500 – 4000),** cărora timp de 18 ani li s-a încălcat dreptul la o familie de adopție;
- **numărul destul de mare al tinerilor dezinstițuționalizați,** în risc de excluziune socială: unii, deveniți **adulți asistați social** în centre sociale pentru persoane fără adăpost, alții, prin spitale de psihiatrie sau penitenciare;

2. **Neconcordanța dintre Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, care acordă drepturi nelimitate rudelor până la gradul al patrulea, Art. 28:** *”(3) Planul individualizat de protecție poate avea ca finalitate adopția și în situația în care părinții și rudele copilului până la gradul al patrulea, care au putut fi găsite, deși nu doresc să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului, refuză să semneze declarația prevăzută la alin. (1) lit. d).”*
și Noul Cod Civil, actualizat 2020 – Legea 287/2009, Cap. III. Adopția, care prevede în Art. 463: *”(1) pentru încheierea unei adopții este necesar consimțământul următoarelor persoane: părinții firești, ori, după caz, tutorele copilului ai cărui părinți firești sunt decedați, necunoscuți, declarați morți sau dispăruți, ori puși sub interdicție”.*
3. **Neconcordanța dintre Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, care prevede drepturi nelimitate pentru rudele până la gradul al patrulea în Art. 28**
și Convenția Europeană revizuită în materia adopției de copii, adoptată la Strasbourg la data de 27 noiembrie 2008, semnată de România la data de 4 martie 2009, ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 138/2011, care prevede în art. 5: *”consimțământul mamei și, în cazul în care copilul este legitim, cel al tatălui său, dacă nu există nici tată, nici mama care să poată consimți, consimțământul oricărei persoane sau al oricărui organism care ar fi abilitat să exercite drepturile părintești în această privință”.*

Argumente:

- numărul foarte mic al copiilor eligibili la adopție:
 - 3.123 în anul 2019, din totalul copiilor instituționalizați, 50.464
 - 3.250 în anul 2017, din totalul copiilor instituționalizați, 57.581
- abuzul emoțional la care sunt supuși copiii preluați din familiile asistenților maternali pentru a fi reinstituționalizați în centre de plasament, la vârsta de 7 ani, în loc să fie dați în adopție națională.
- numărul foarte mare al copiilor abandonați, reinstituționalizați în centre rezidențiale: 15.572 în anul 2019; 17.096 în anul 2018; 18.197 în anul 2017.

4. Neconcordanța dintre Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, modificată și republicată în Monitorul Oficial al României la data de 23 septembrie 2016, care acordă dreptul la adopție internațională doar cetățenilor români cu reședința în străinătate. Dovadă, Art. 60: "(1) Adopția internațională a copilului cu reședința obișnuită în România de către o persoană/familie cu reședința obișnuită în străinătate poate fi încuviințată numai pentru copiii care se află în evidența A.N.P.D.C.A. și numai în următoarele situații: a) adoptatorul sau unul dintre soții familiei adoptatoare este rudă până la gradul al patrulea inclusiv cu copilul pentru care a fost încuviințată deschiderea procedurii adopției; b) adoptatorul sau unul dintre soții familiei adoptatoare este și cetățean român; c) adoptatorul este soț al părintelui firesc al copilului a cărui adopție se solicită"

și Convenția asupra protecției copilului și cooperării în materia adopției internaționale încheiată la Haga la data de 29 mai 1993, ratificată de Parlamentul României prin Legea nr. 84/1994, care prevede în preambul:

- *"Statele semnatare ale prezentei convenții, (...) recunoscând că adopția internațională poate prezenta avantajul de a oferi o familie permanentă copilului pentru care nu poate fi găsită o familie potrivită în statul său de origine" (...) "autoritățile centrale vor trebui să coopereze între ele și să promoveze o colaborare între autoritățile competente ale statelor lor pentru a asigura protecția copiilor și să realizeze celelalte obiective ale convenției".*

Precizăm, că România este unicul Stat Parte al Convenției care nu și-a respectat atribuțiile asumate. Încălcând Convenția prin Moratoriul din octombrie 2001 și ianuarie 2004, statul român a încălcat atât dreptul cetățenilor străini cu reședința în statele semnatare ale Convenției de la Haga care doresc să adopte din România, cât și dreptul internațional al copiilor pentru care nu se pot identifica familii de adopție națională. Legiuitorul român a încălcat cu bună știință Art. 9 din Convenție, care prevede implicarea Organismelor Private Acreditate: "Autoritățile centrale vor lua, fie direct fie cu concursul autorităților publice sau al unor **organisme agreate corespunzător în statul lor, toate măsurile cuvenite, în special pentru:**

a) a aduna, a păstra și a efectua schimb de informații referitoare la situația copilului și a viitorilor părinți adoptivi, în măsura necesară încheierii adopției;

b) a înlesni, a urmări și a activa procedura în vederea adopției; (...)

e) a răspunde, în măsura permisă prin legea statului lor, cererilor având ca obiect informații asupra unei situații speciale privind adopția, formulate de alte autorități centrale sau de autorități publice."

5. **Neconcordanța dintre Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției și Convenția ONU cu privire la drepturile copilului încheiată la New York la data de 20 noiembrie 1989, ratificată de parlamentul României prin Legea 18/1990, care prevede în Art. 21: "b) Statele părți vor recunoaște că adopțiunea în străinătate poate să fie considerată ca un alt mijloc de a asigura îngrijirea necesară copilului, dacă acesta nu poate fi încredințat în țara sa de origine unei familii de adopție sau plasament (...)"**.

Argument: Recomandările Comitetului ONU din 12 iunie 2009.

Art. 55: **"Comitetul recomandă ca, ținând seama de noua legislație din domeniul adopției și de garanțiile procedurilor juridice privind adopțiile internaționale în conformitate cu Convenția de la Haga nr. 33 privind protecția copiilor și cooperarea în materia adopției internaționale, *statul parte să retragă moratoriul actual care reprezintă un obstacol pentru aplicarea corectă a art. 21 al Convenției.*"**

Consecințele nerespectării Art. 16 și Art. 20 alin. (2) din Constituția României, a Art. 463 din Noul Cod Civil, a Tratatelor internaționale la care România este Stat Parte, se regăsesc în numărul halucinant al copiilor instituționalizați, 70.000 în anul 2010, față de 44.000 în anul 2004, când a fost promulgată actuala lege a adopției.

Considerăm că menținerea în sistem a copiilor separați definitiv de părinți, timp de 18 ani, este cea mai gravă încălcare a dreptului fundamental al fiecărui copil abandonat la o familie proprie și permanentă.

În prezent, conform ultimelor date statistice furnizate de ANDPDCA, peste 50.000 de copii abandonați sunt "suspendați" în sistem:

- **15.572 în centre de plasament, case de tip familial, care la vârsta de 18 ani vor părăsi centrele. Încotro?**
- **16.786 în plasament familial, în loc să fie încredințați familiilor atestate pentru adopție!**
- **18.043 în familii de asistent maternal profesionist, care, la vârsta de 7 ani, sunt luați din familie și reinstituționalizați în centre!!!**
- **8.644 fiind copii cu dizabilități, au zero șanse la o familie de adopție națională, ajungând în final adulți cu dizabilități asistați social!**

Dintre aceștia, doar **3.123 sunt eligibili pentru adopție: 1.139 pentru adopție națională, 2.135 pentru adopție internațională. 2.672, fiind incluși în categoria copiilor cu profil greu adoptabil au șanse reduse din cauza stării de sănătate, vârstei, etniei!**

Adăugăm în plus, datele statistice privind **numărul familiilor atestate:**

- **2.369** pentru adopție națională și doar **60** pentru adopție internațională, în anul 2019;
- **2.335** pentru adopție națională și doar **57** pentru adopție internațională, în anul 2018;
- **2.652** pentru adopție națională și doar **41** pentru adopție internațională, în anul 2017.

Diferența dintre numărul nesemnificativ al copiilor adoptați internațional, **22 în 2019**, față de numărul total al copiilor eligibili la adopție internațională, **2.135 în același an**, este cea mai elocventă dovadă că **Legea adopției în vigoare face imposibilă adopția internațională**, unica șansă la o familie proprie și permanentă a copiilor pentru care nu se pot identifica familii de adopție națională. Și toate acestea datorită faptului că Statul român, **Stat Membru UE**, a **încălcat cu nonșalanță cele trei Convenții internaționale la care este Stat Parte.**

Stimate Doamne Președinte,

Având în vedere motivele, argumentele și dovezile prezentate, vă rugăm să constatați nevoia de abrogare a Legii adopției în vigoare. Este nevoie de o nouă Lege a adopției, o lege conformă cu Tratatul internațional la care România este Stat Parte. O lege care să garanteze o familie proprie și permanentă fiecărui copil separat definitiv de părinți.

Cererea noastră este motivată și de concluziile desprinse de noi în ultimii ani: de la intrarea în vigoare a acestei legi, **s-a redus considerabil numărul copiilor adoptați; a crescut numărul familiilor atestate care au renunțat la adopție; a crescut halucinant numărul copiilor instituționalizați și direct proporțional, numărul tinerilor dezinstituționalizați. Peste 13.151 tineri au părăsit sistemul în perioada 2014 – 2017, la împlinirea vârstei de 18 ani.** Fiind nepregătiți pentru integrare, majoritatea apelează la serviciile ONG-urilor. Au devenit peste noapte un segment de populație invizibilă, pradă sistemului. Pentru a supraviețui, ajung din nou în sistem, de data aceasta, în calitate de adulți asistați social. **Deși, prin demersurile derulate de noi în cadrul Campaniei Vrem o Românie fără orfani, am reușit să determinăm modificarea Legii adopției de trei ori până în prezent (2009, 2012, 2016), totuși, articolele care îngreunează adopția națională și fac imposibilă adopția internațională au rămas neatinse. S-a modificat doar numerotarea acestora.**

Subliniem în acest sens, **perpetuarea conflictului de interese din cadrul DGASPC-urilor**. Finanțarea acestora și numărul de locuri de muncă sunt direct proporționale cu numărul de copii instituționalizați și tocmai DGASPC-urile sunt chemate să facă toate demersurile în vederea adopțiilor, adică a ieșirii copiilor din sistem. Prin ieșirea copiilor din sistem, se reduc fondurile alocate și implicit, scade numărul angajaților. Numărul angajaților din cadrul DGASPC-urilor, 32.897, la data de 31 decembrie 2019, este încă o dovadă că statul cheltuiește sume enorme pentru menținerea copiilor în sistem: 4.724 în aparatul propriu; 12.804 în centre de plasament, 11.522 asistenți maternali profesioniști; 3.847 în alte servicii.

Perdant este statul, care investește financiar fără rezultate, dovadă fiind și numărul tinerilor dezinstituționalizați care beneficiază în continuare de servicii sociale în cadrul Centrelor pentru persoane fără adăpost. Prin promovarea adopției naționale/internaționale, cheltuielile pot fi diminuate. Familiile adoptive își asumă responsabilitatea de părinte și garantează moral și economic pentru creșterea, îngrijirea, educarea și dezvoltarea personală a copilului adoptat. Le garantează un viitor în siguranță.

Stimate Domnule Președinte,

În speranța, că veți agreea ideea noastră, de abrogare a Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției în România, vă mulțumim!

Cu stimă,

Președinte, Azota Popescu

